

هموشتيك

بو پیشکون

ده نوسری

یکی به آنه یکه

پیشکون

حفته جار يك دردد چیت

کریار
بو هموشو یئیک
به ۳ مانک یک
به شش مانک دو
به سالیك چوار روپیه ده دا
املان یا ایشیکی خوبی
له بره دواییدا ده نوسریت
بودودیر ۳ آنه ده سینریت

سال ۳ شماره ۱۱۶ [پنجشنبه] ۱۸ ذی القعدة ۱۳۴۰ ۱۳ مهروی ۱۹۲۲

مسئله کردی

باشماوویه

له زمانی عثمانی دا بابانه کان در و تن اساس
حکومت یان دانا هوایان دا بو زندو کردنوه کوردی
پیشو . ابر چند اسبابیک که تسمیکی له مقاله کی پیشودا
باسم کرد موفق نه بون .

پینجم : شیخ زاده دهلی (ناکریت قومیک هول
بدا بو تاسیس حکومت اگر لغتیکی له ناو خلق دا تداول
نه بی . و اجه فیربونی لغتیکی اجنه بی بو خاطری علم)
هیچ شک نیه که کورده کان وازیان له لغتی خویمان
نه هیماوه . له هو عنصر و زمانیک دا تدریسیان بی
کردوه و هیچ له بیرمان نه چوته وه . کتیب و اشعاری
کوردی شاهدیکی تو اووه بو راستی قسه ی ایوه .

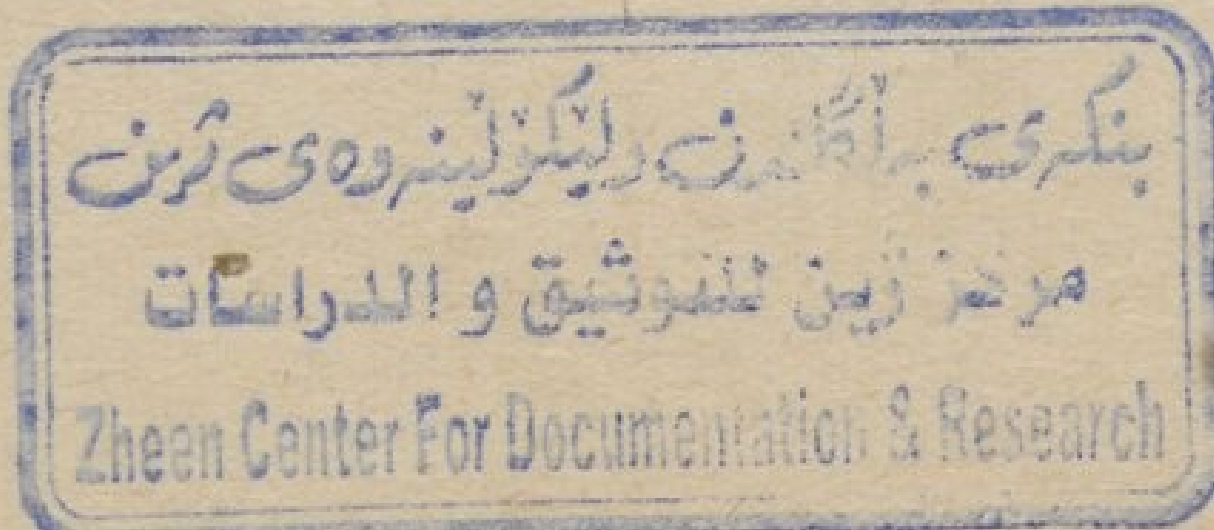
شک نیه ده زاین زاینی لغتی اجنه بی له نائنده بدرنیه
چونکه ده بی به سببی کسبی صنعت وعلومی که نیانه
بلام نه زاینی لغتی اجنه بی مانعی داوای حقوق نیه .
ایا کاتب (شیخ زاده) نازانیت که صرب . بلغار و غیری
اوان وختی که له خوی غفلات راست بو وه بو تاسیس
حکومت لغت یان نه ابو .

هشتم : ده فرمویت (تجارنی بحری قازانچی له تقلیاتی

بری زیاتره) امه حقیقته اکر قومیک اسکله بحری بی
اکر اسکله نه بی واجیه لسهری به بردا تجارت بکات و
شتیک بوخوی بدوزیته وه . ام مسئله یه منعی قوم ناکات
بو اوه حربی یاخوی به خوی محکوم بی هر وک
کاتب وتی .

حوتم : جناب شیخ زاده فرمویتی که (مسئله
فیربونی لغت کوردی و تاسیس حکومتی کوره کورد
خیالانه) زینم وایه که کاتب بم عبارتانه ده یه ویت
خولی کویری برزینته او چاوانه که ده کزیته وه و دمتی
آسیننی کردی بنوشیته وه . من زو و اسف ده کم لسهر پره
غزته ام کلمه کرانانه بدینم که له قلمی کوردیکی درس در
درچوپیت من له خوینده براره کانی غزته بره پار ده کم آیا
املی تاسیس حکومت عراق هبو ؟ آیا خیال ده کرا
تاسیس حکومت کورج و روس جبار له او بی بی ؟ آیاله
فکر دا بو بخارا مستقل بی و دمتی مسقوفی بسره وه بی ؟
امتل زوره . و له ناو جوان و شبانه کانی عراقدا زور
کورد هیه . او مدرسه له کوردهستان هیه له مدرسه کانی
عراق کز نیه . هیچ مانعیک بو کسی علمی تازه نیه .
هو فردیکان احتیاجان پی هیه بو اووه و یکای فیربونی
صنعتان نشان بدا .

هشتم : ده لیت (ایا کورده کان شوین بکیان هیه

دغلی تیا بفروشن (امه شتیکی عجایبه آیا کاتب نازانی
که گورده کان له زمانی پیشووه به مبادله ده زین .
پی گیشتوی طبیعی یان هی زوی ده نیرن و اوی بوستیان
بی له همولاوه جالی ده کن . اگر ویستیان اکتفا ده کن
به اوه که بدستی خویان ده یکن . لکل اوه یندا تجارقی
له ریکا ریکاوه یه . هی وای هیه لاسر ریکا جزیره و
ماردین و اورفه و حلب و طرابلس شامه زویه . هی
وای هیه لاسر ریکای اورمیه و تبریز و طرابزون .
هی وای هیه لاسر ریکای ایران و هنده هی وای هیه
لاسر ریکای بغداد و بصره و فاو و بحرینه .

نوم : کاتب تعبیری کوردستانی به (کوردستانی عراق)
داوه ته وه ام تعبیره غلطه چونکه ولاتی کورد له ناو
عراقدانیه . حدودی عراق لای جغرافی به کان دیاره .
قسهی کورت امه یه که ده بی احیای لتقی کوردی و داخل
بون یان له دوری تازه دا بو اوه که روحی باو و بایر یان
له مرقدیاندا مسرور بی . (خوا خوی هدایت دره
بو ریکای حق) .

اوقات

معروف علی اصغر

له اله اقهوه

آلپون کردی

بجمله ناسراوی فرمه (ایلوسترسیون) شریکی
دریزی له زیر عنوانی زورودا نوسیه به بعضی غزته
شرقی پیش بهربی ترجمه کردوه . امه چونکه لای اهالی
روز هلات جالی دفته و مطالبیکی علمی و فنی به خلاصه
ترجمه لای خوارو ده خه پیش چاوی خویندواری
محترمه غزته .

سی سال لمو پیش یکی له عالم ناسراوان اعلانی
کرد که ده تونی له زیوی قرص پارچه الطونیک نازک

کسی ناکات .
اونده به دقت و احتیاط شته که تجربه و امتحان
ده کات که تواری ایشه که هموی درده کویت . لبراهه من
مراجعم به مسیو برتلو کرد که علمیکی ناسراوه . پر بسیاری
امه ملی کرد . امه عالمه کوره یه هر چند وک علماکانی تری
علوم طبیعی عقیده وایه که له قواعد علمی دا مانعیک نیه
که آلپون هر چند له عناصر بسیطه ده ژمیر ویت له شتیکی تری
وک مس با زیو و یا غیره درست بکریت . بلام به ام
قسه و حکایتانه که مستونی غزته برده کریته وه اعتنا یک نیه .
له جوانی پرسیاره کی من دا وتی لمو پیش کوملی له
اهلی فن و مشاقی نوانیو یانه له زیو شتی و صاف و لوسی
ده کن که له برام برتیشکی روز و شتی تروک آلپون
دروشاوه ته وه خلق به آلپون یان زانیوه . بلام به تحلیلیکی
لم مطالب در کوتوه که چکه له نمایندیکی ظاهری بی اماس
هیچی تر نیه . وک کف صابون با چوری بسراوه وه
برام بر روز ده دره وشینه وه . پاش شایعه بیاناتی مسیو
برتلو همو بی دنک بون و مسئله یان له بهر چوه وه .

لم روزانه دا پیاویکی المانی در کوتوه ادعای آلپون
کردن ده کات . اگر ام ادعایه راست بوایه المانی ولات
خوشه ویست قبط امه یان فاش نه ده کرد . قزانجی اوه یان
خاص ولات خویان ده کرد . که و ابو ده بی مسئله و
حل کریت که المانه کان ام ادعایه یان بو یه به صاحب
آلپونه کانی پی بناسریت بم شایعه به قیمتی آلپون تنزل

باش تی ورد بونه وه و چونه بنجو و بناوانیکی زور درکوت
که له ناو قورقوشمه که دا هنی الطون بوه و اوه بوه که
درهینراوه . له غزته ایران

که تاریخی ۱۱ جون ۱۹۲۲ بو

••

قراری مجلس لاهی

مجلس لاهی به رأی همولا انتخابی پاتین مندوبی
هولاندهیان کرد بو رئیس مجلس و کویته بلچقا به
معاون رئیس و سر فیلیپ لوید کریم به رئیس شعبه
املاک شخصییه و فان فرانس به رئیس شعبه قرض داری
و بارون افرینتای ایتالیا به رئیس شعبه قرض دان .

مذاکره له لندن

له بینی مستر لوید جورج و مسیوپونکاره
باش مذاکره بینی مستر لوید جورج و مسیوپونکاره
له ۱۹ حزیراندا رسماً بلاو کر ایه وه که مجلس غرامت
بایی له مسئله مالیه المان ده کات . مسیوپونکاره آخری تموز
یتدوه لندن بو مذاکره له قراری مجلس . فکر وابه که
اوسا قیام به شتیکی واکریت که ضدی المان بیت .

یونان - تورك

به پی هوالی انیدنه فرماندان عمومی اوردوی یونان
پی لی ناوه که موانع توك له انا دولی زور محکم و قیامه .
اברה که شتومک و عسکران زوره یونانیه کان له زور
لاره هجریمان عقیم ماوتیه وه .

کالییه کان له یکی بازاردا ۳ فرقه یان ترتیب کردوه
چاره روانی اودن حرکتیکی بشدتی حری بکن .
له منطقه سو که دا چونکه بیزراوه که یونانیه کان
عسکران کر کردوته وه کالییه کان بلاو یان کردونه وه هنی
عسکران له ناو بردوسن .

بکات . لم روه وه آلطونه کانی خویان ارزان بکن و قیحتی
مارق زیاد بکات .

ام تصویره لای ایوه دور نه بی . چند سالیک
لمویش لیوان ادعای الماس کردنی کرد مدبر معادن المان
دوب پرس له ترس خوی اختراعی اوی کری . اپاشا
درکوت که راست نیه جکه له حمله هیچیز نه بوه .

اگر مدیر زیرک و فیل باز بو ایه دهینوانی صاحب
الماسه کان بخاته و اهمه وه و له ترسی کم کردنی قیمت
هرچی الماسیکان بو به قیمتی کم بی یان بفروشتایه . بلام
راستی یا کم حوصله یی بوبه باعثی اعلان کردنی بی اصلی
او ادعایه و خلقی له واهمه نجات دا . ممکنه صاحب ام
ادعایانه خویان شکیان وانی که راسته حقیقتیکیان
کشف کردوه ولو راستیش نه بی ولی تیک چوبی .

اگر اوه هنی کس ده بینین که ادعای آلطون کردن ده کن
و خلقی تریش دعوت ده کن بو تجربه کردنی باش تجربه
کردن بی اصل درده کویت او وخته تی ده کن له کام
نقطه دا به خطا چون . بعضاً مدعیه کان له اهلی خبره
نین اوری پی دکن و مدعی له جهلی مرکب دا ده میدینه وه
چند سال لمویش امرسون عالمی به ناو بانکی امریقایی
که همو کس حرمتی ده کرت و له اول عالمان حلیب ده کرا
و حقیقت له علمی طبیعی دا جیکایی برزی بو وهمی
بردبو که ده توانی له قورقوشم آلطون درینیت یعنی
شتیک له عنصری نورقوشم تبدیل بکات به عنصری
آلطون . اوند اطمینانی بو که - اوریکانی خوی بانک
کرد و پی و تن .

ام دستور العمل و دستکاو بریدی مننه همی دروات
ایره به دقت به دستوری منایش بکن متا حقیقت تان
بو درکویت .

هاوریکانی خریکی امتحان یون به اوترحه که
امرسون و تروی هنی الطون یان له قورقوشم درهینا . بلام

گورد له کوردی ناکون

پیاو عاقل چون له رویه ملی حاشا اكا
 چون له حسیات قوم خویش خوی ایبا اكا
 من به دوی خوم قط الم ترشه اكر عقلم بی
 او کسه دانایی چون خوی بی حیا و رسوا اكا
 حب ملت هر و کوجب وطن فرضه له لای
 هر کسی ناموس ایمان شرف دارا اكا
 نسبتی مجهوله خوا ایزانی تور که یا عجم
 او کسه تری زبانی خاص مادرزا اكا
 فکر و فای ملتیک چون تیک ادا قول کسی
 شیت خوی رسوا اكا حج کس قصه بی جا اكا
 هر و کوم منصور انا الحق کوم اكر بیشم کوزن
 خوینه عم اتکی به کوردی سیطا اوانشا اكا
 کورد اوند کوردن به صد شیطان له کوردی ناکون
 ایکه خلقه بوچی بو خوی درد سر پیدا اكا

ع ۰ کمال

§

اعمال

به پی امری که صادر بوه رسمی گمرک لمر تونونی
 ورده . شاور زرد و شاور رش که زرع دکریت له
 لواکانی عراق و لوای سلیمانی دا کیلوی آنه یک (یعنی له
 هشت آنه بوه به نو آنه) زیاد کراوه اویش لمر همو
 حاصلات سالی ۱۹۲۲ - ۱۹۲۳ به .
 معلومی همو تجار و زراعی تونونی هرچی تونونی
 هتا ۱۵ آگستوس که له پیشانه و می نه هینزبته دائره
 حکومت (گمرک) بو رسم کردن وک حاصلات ۱۹۲۲
 تماشا ده کریت .

بغداد ۲۸ حزیران ۱۹۲۲ بأمری

ا . ج . س . سفرايت

مدیر عمومی گمرک

نومرو - ۴۰

داخل قصبه سلیمانی له محله گویزه دا خانویک جبهه
 به طریق عام و ۶۰ - ۱ خانوی رسول محمد چارش
 جگره چی یعنی طریق عام و ۵۸ - ۱ خانه عبد الله
 تازه محمد یساری شیو خلف ۵۸ - ۱ خانه عبد الله
 تازه محمد محدود و ۶۴ - ۱ مرقه و ملک رشید

کوردی قادره مقابل ۴۰۰ غروش بوکالت دوریه مرهون
 ملا امین کوردی ملا قادر شهیده مده تی رهنه کی تو او
 بوه بدل رهنه کی نداوه توه لمر مراجعت داین و
 وکیل دوری ملا امین خانوی مذکور خراوته مزایده ووه
 لپاش ختام ۴۵ روز مده مزایده بمبلغ هفتصد و بیست
 روپیه لمر مشتری اخیر تقرری کردوه و اصولاً بنوی
 طالبوه احاله اولی کیت سر اووه بو کرین ام خانوه
 هر کس طالبه تامده هشت روز تر صدی پینج ضام
 لی قبول اگری دوم دفعه اعلان کرا .

۱۳ جولای ۹۲۲ مأمور طاہو : فائق

نومرو - ۲۱

داخل قصبه سلیمانی در محله کانی اسکان خانویک
 جبهه و یاری طریق عام یعنی ۱۸ - ۱۵۵ خانه احمد
 بک توفیق بک و شرکای چی ۲۹ - ۱۵۳ خانه صالح
 اوسمه محمود و ۱۸ - ۱۵۵ به خانه احمد بک توفیق بک
 محدود و به ۲۰ - ۱۵۵ رقم مرقه که به اعتبار سازده
 سه دو سهمی مالکی خورشیده کچی آفا بک و هر یک
 حوت سه جوارده سهمی مالکی فتاح و مصطفی اولاد
 علی فقیه یوسفه مقابل به بیست و پینج ایرای عثمانی به
 وکالت دوریه مرهون جمال افندی کوردی عرفان افندی
 مدت رهنه کی تو او بوه بدل رهنه کی نداوه توه لمر
 مراجعت داین و وکیل دوری جمال افندی خانوی
 مذکور خراوته مزایده ووه لپاش ختام چل و پینج روز
 مده مزایده بمبلغ پینجصد روپیه لمر مشتری تقرری
 کردوه و اصولاً بناری طالبوه احاله اولی کیت سر اووه
 بو کرین ام خانوه هر کس طالبه تا مده پازده روزی تر
 صدی پینج ضامنی لی قبول ده کری اول دفعه اعلان
 کرا . ۸ جولای ۹۲۲ مأمور طاہو : فائق

تصحیح

له اعلان شماره ۱۸ و تاریخ ۱ جولای ۹۲۲ می
 طاہو عائد به خانوی رشید کوردی قادر که نوسرابو به
 مقابل دو صد غروش رهنه دو صد غروش نیز چوار
 هزار و دو صد غروشه .

له چاپخانه حکومت له سلیمانی چاپ کرا